

תוכן העניינים

1	יונתן פיינטוך
	אגדת רב אדא בר אבא – כפל הקשרים וכפל מסרים באגדה בסוגיה תלמודית אחת
21	שולמית אליצור
	גלות על אדמת המולדת: ביטויי מצוקה ותקווה בפיוטי ארץ־ישראל בתקופה הביזנטית ובתקופה המוסלמית הקדומה
37	אביטל דוידוביץ'־אשד
	חילול האישה וקידוש השם: הגוף הבתולי כאתר פולמוס בין דתי – קריאה מחודשת בסיפור רצח שרית, מסיפורי גזרות תתנ"ו
67	ציפי קויפמן
	לידה והולדה בחסידות: קריאות מגדריות
103	יקיר אנגלנדר
	המתח סביב מעמד גוף הצדיק: עיון בסיפורי בעל ה'אהבת ישראל' מוויוז'ניץ
133	יניב גולדברג
	'לא אתה חתני' – קריאה פמיניסטית במחזה 'בין שני עולמות (הדיבוק) מאת ש. אנ־סקי. על שימוש בכלים ממסדיים כדי להינצל מנישואים כפויים
155	עמרי בן־יהודה
	היפרבולות והפגן: על כמה אלוזיות של ביאליק לעצמו
185	דוד הד
	'בית שבעלי בתים באים לשם': עגנון על התאטרון
205	זהבה כספי
	אפוקליפטיקה, מרחב וזהות ב'מושל יריחו' ו'המשיח' מאת יוסף מונדי
233	שמרית פלד
	הבניית סובייקטיביות מינית נשית ב'זיקטוריה' לסמי מיכאל בראי פרוזה עברית ישראלית
263	רשימת המשתתפים בכרך
vii	תקצירים באנגלית

רשימת המשתתפים בכרך

פרופ' שולמית אליצור, החוג לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים,

ירושלים 9190501 shulamit.elizur@mail.huji.ac.il

ד"ר יקיר אנגלנדר, אוניברסיטת הרוורד – Harvard Divinity School, Dr. Yakir Englander,

University, 45 Francis Ave., Cambridge, MA 02138, U.S.A.

yakir121englander@gmail.com

עמרי בן יהודה, רחוב צ'לנוב 8, ירושלים 96524 obenyehuda@hotmail.com

ד"ר יניב גולדברג, בית הספר לעבודה סוציאלית, המכללה האקדמית אשקלון 78211,

המחלקה לספרות עם ישראל ע"ש יוסף ונחום ברמן, המרכז ללידיש ע"ש רינה קוסטה,

אוניברסיטת בר אילן, רמת גן 5290002 goldbees@walla.co.il

אביטל דוידוביץ' אשד, בית הספר למדעי היהדות, החוג להיסטוריה של עם ישראל,

אוניברסיטת תל-אביב, רמת אביב, ת.ד. 39040, תל-אביב 6997801; מכון שלום הרטמן,

רח' גדליה אלון 11, ירושלים 93113 avitalda@post.tau.ac.il

פרופ' דוד הד, מופקד הקתדרה ע"ש חיים פרלמן, החוג לפילוסופיה, האוניברסיטה העברית

בירושלים, הר הצופים, ירושלים 9190501 david.heyd@mail.huji.ac.il

פרופ' זהבה כספי, המחלקה לספרות עברית, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ת.ד. 653, באר

שבע 84105 zahava.caspi@gmail.com

ד"ר יונתן פיינטוך, המחלקה ללימודי יסוד ביהדות, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן 5290002

tani700@gmail.com

ד"ר שמרית פלד, החוג לספרות עברית, האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים,

ירושלים 9190501 shimritped@gmail.com

ד"ר ציפי קויפמן, המחלקה למחשבת ישראל, אוניברסיטת בר אילן, רמת גן, 5290002

tsippik@gmail.com

CONTENTS

- 1 *Jonatan Feintuch*
The story of R. Ada b. Abba – Multiple Contexts and Multiple Messages in a Babylonian Talmudic *Sugya*
- 21 *Shulamit Elizur*
Exile on Native Soil
- 37 *Avital Davidovich-Eshed*
Sanctified God, Desecrated Woman: The Female Body as a Site of Cultural Conflict. Rereading the Story of the Murder of Sarit from a Hebrew Chronicle of 1096
- 67 *Tsippi Kauffman*
Birth in Hasidic Literature: Gendered Readings
- 103 *Yakir Englander*
Tension Regarding the Status of the Zaddik's Body: The Stories about the Ba'al 'Ahavat Israel' from Viznitz
- 133 *Yaniv Goldberg*
'You Are Not My Groom' – A Feminist Reading in S. An-sky's *Between Two Worlds (The Dybbuk)*
- 155 *Omri Ben-Yehuda*
Between Bialik and Himself: Acting Hyperbole Out
- 185 *David Heyd*
'The House which Householders Attend': Agnon on the Theater

- 205 *Zahava Caspi*
Apocalypse, Territory and Identity in Joseph Mundi's *The Ruler of Jericho* and *The Messiah*
- 233 *Shimrit Peled*
Construction of Female Sexual Subjectivity in *Victoria* by Sami Michael in Comparison to other Hebrew and Israeli Writers
- 263 *List of Contributors*
- vii *English Abstracts*

THE STORY OF R. ADA B. ABBA –
MULTIPLE CONTEXTS AND MULTIPLE MESSAGES IN A
BABYLONIAN TALMUDIC *SUGYA*

Yonatan Feintuch

Recent scholarship has emphasized the importance of reading talmudic narratives in their wider literary and historical contexts. This article examines one such story that appears in a halakhic context in the Babylonian Talmud – the tragic story of R. Ada b. Abba (Bava Batra 22a). The present analysis is based on new findings in textual criticism and combines literary analysis, form criticism and redaction criticism in order to demonstrate that it is linked in diverse ways to two separate discussions in the halakhic *sugya* in which it is located, thus two separate themes and messages arise from the juxtaposition of legal discussion and the narrative. The suggested readings of the story in its multiple contexts sheds new light on the goals and methods of the creators and redactors of the Babylonian Talmud in shaping and designing stories, and in linking them to wider contexts.

EXILE ON NATIVE SOIL

Shulamit Elizur

This article considers the possibility of making historical inferences from *piyyutim*. It begins with an overview of scholarly opinions that warn against reaching unjustified conclusions regarding realia on the basis of *piyyutim* because: (1) a significant portion of the *piyyut* material is based on *midrashim*, and therefore does not reflect the time of composition; (2) the formal requirements of the *piyyutim* (e.g., alphabetic acrostic) restrict the *payyetanim* in their choice of words; and (3) the *piyyut* reflects the scriptural context that is its subject, so that references to the relations between Israel and the nations are likely to reflect the *sedarim* and their *hafiarot* rather than any historical reality. As opposed to these views, Shalom Spiegel stressed that even when a *payyetan* employed *midrashim*, he was free to chose material that was close to his heart and expressed the woes of his generation.

The main claim of the article is that in order to make inferences regarding a given *payyetan*'s historical period on the basis of his compositions, one cannot limit oneself to single expressions referring to historical events. One must rather take into account the *payyetan*'s entire *oeuvre* and examine the way he refers to the pain of exile and the hope for redemption. Does he do so even when this is not 'natural'? In what tone does he address these topics? The compositions of three *payyetanim*, each of whom has left behind an extensive corpus, are examined. (1) It becomes clear that in the works of El'azar berabbi Qillir, despite ample opportunity, explicit complaints about the pain of exile are almost entirely lacking, although his poetry expresses strong hope for a speedy redemption. (2) As opposed to El'azar berabbi Qillir, Yannai exploits every possible opportunity to bemoan the nation's distress under the yoke of foreign domination, and his words convey a strong sense of exile, although he is physically located in the land of his birth, the Land of Israel. (3) R. Pinḥas ha-Cohen hardly speaks of subjection and abuse, but the metaphors he employs convey the sense of a static yet discordant situation. These differences reflect political conditions obtaining in the Land of Israel in the periods of each of the *payyetanim*, respectively: Yannai, at the time of the persecution of Justinian in the sixth century; El'azar berabbi Qillir, during the restless period of shifts in political control in the beginning of the seventh century; and Pinḥas, after the stabilization of Muslim rule.